

*Зајакнување на Капацитетите во Државниот Завод
за Геодетски Работи во Македонија 2005-2009
NAT/LUV 2005-86
2005-000844*

ЗАВРШЕН ИЗВЕШТАЈ

2005—2009 година

Кратка содржина

Page

АНЕКС 1 ЛИЦА ВРАБОТЕНИ НА ПРОЕКТОТ	2
1 ИЗВРШНО РЕЗИМЕ	5
2 ПРОЕКТНИТЕ ЦЕЛИ СПОРЕД ПРОЕКТНИТЕ ЗАДАЧИ	8
2 ОПШТ ПРЕГЛЕД НА СЕКТОРОТ ЗА ЗЕМЈИШНА АДМИНИСТРАЦИЈА	9
3 ПОЧЕТНА ФАЗА	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.1 МОБИЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.2 ЕКИПИРАЊЕ НА ПРОЕКТНАТА КАНЦЕЛАРИЈА И ЦЕНТАРОТ ЗА ОБУКИ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.3 ПОДГОТОВКА НА ЦЕНТАРОТ ЗА ОБУКИ.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4 ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ КАПАЦИТЕТИ НА АКН	11
4.1 ОБУКИ И ПОМОШ	11
4.2 НАБАВКА НА ГЕОДЕТСКА И КАРТОГРАФСКА ОПРЕМА.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.3 ПРОЕКТНИ АКТИВНОСТИ.....	12
5 ДОСТИГНУВАЊА НА ПРОЕКТОТ	12
ПРЕГЛЕД НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ПОСЕТИТЕ ВО КАТАСТАР ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
ПРЕГЛЕД НА ВКУПНИ РЕЗУЛТАТИ ОД ПОСЕТИТЕ ВО КАТАСТАР	42
<i>Табеларен приказ на вкупните резултати од посетите во Катастар по категорија</i>	42
<i>Графички приказ на вкупните резултати од посетите во Катастар по категорија</i>	43

АНЕКС 1 Лица вработени на проектот

АНЕКС 2 Меѓународни консултанти

АНЕКС 3 Локални консултанти

АНЕКС 4 Извештаи

АНЕКС 5 Проектни активности

Кратенки и акроними

АКН	Агенција за катастар на недвижности
ГИС	Географски информатички системи
GNSS (ГМСС)	Глобален мрежен сателитски систем
ВРМ	Влада на Република Македонија
ГПС	Глобален позиционирачки систем
УЗ	Управна зграда
РЧР	Развој на човечки ресурси
ИТ	Информатичка технологија
LFA (ПЛР)	Пристап на логична рамка
ЕУП	Единица за управување со проектот (на ПКНР)
КН	Катастари на недвижности
ПКНР	Проект за катастар на недвижности и регистрација
АКН	Агенција за катастар на недвижности
Sida	Шведска Агенција за меѓународна развојна соработка (Владина Агенција под Министерството за Надворешни работи)
ToR (ОПЗ)	Опис на проектни задачи
СБ	Светска банка

ПРЕДГОВОР

Овој Конечен извештај се однесува на активностите реализирани во процесот на имплементацијата на проектот „Зајакнување на институционалните капацитети на Државниот завод за геодетски работи 2005-2008 година:“, проект чија имплементација започна на почетокот на август, 2005 година, а заврши во септември, 2009 година.

Овој извештај го изработија Агенција за катастар на недвижности (АКН) на Република Македонија и Swedesurvey.

Конечниот извештај ќе се достави до Sida (Шведската агенција за меѓународна развојна соработка), АКН, Swedesurvey, Канцеларијата на Светската банка во Скопје како и оние проекти кои во моментот на создавањето на овој Извештај се имплементираат во АКН, Комората на лиценцирани геодети на РМ

Сите други кои се заинтересирани за овој извештај може истиот да го побараат од Агенцијата за Катастар на Недвижности на Република Македонија.

Љупчо Георгиевски
Директор на АКН

Томи Остерберг
Менаџер на проектот - Swedesurvey

1 Извршно резиме

Проектот за Зајакнување на институционалните Капацитетите на Државниот Завод за Геодетски Работи 2005-2008 година е Проект кој е финансиран од Шведската агенција за меѓународна развојна соработка (Sida). Овој проект беше замислен како придружен проект на главниот реформски проект кој започна да се реализира во РМ, – Катастар на недвижности и регистрација - финансиран со заем од Светската банка.

Процесот на воспоставување на катастар на недвижности во РМ кој започна кон почетокот на деведесеттите години се одвиваше со бавно темпо, кое доведе до состојба на постоење на стари неажурирани записи на имотните права, неажурирана состојба на катастарските парцели, а сето тоа беше во услови на интензивирање развој на пазарот на недвижности и процесот на трансформација на корисничките права над земјиштето, и воведување на приватната сопственост.

Проектот КНР – требаше да го интензивира процесот на запишување на правата на недвижностите на територија на РМ, каде во еден релативно краток период од 4 години требаше се воспостави катастарот на недвижности. Со цел да се постигне овој стратешки приоритет како за АКН (тогашен ДЗГР), така и самата држава, АКН побара и доби грант од Шведската Влада за поддршка и помош во развојот на човечките капацитети, преку поддршка во организирање на обуки, семинари, работилници кои ќе му обезбедат помош на стручниот кадар на институцијата во запознавање со модерните системи на земјишна администрација.

Проектот помогна како во институционалното преобразување на АКН, така и во развој на посебни стратегии кои ќе обезбедат долгорочни и оддржливи политики во развојот на АКН во модерна институција одговорна за катастар и земјишна администрација, способна да ги следи и имплементира европски трендови.

Со цел да се задржи едноставност и јасност, во овој извештај проектот „Зајакнување на институционалните капацитети на Државниот завод за геодетски работи во Македонија“ се нарекува Проектот за градење на капацитетите или само Проектот.

Проектот финансиран од Шведската агенција за меѓународна развојна соработка (Sida) во Државниот завод за геодетски работи (Агенцијата за катастар на недвижности – АКН во натамошниот текст – Проектот, беше оперативен од август 2005 до мај 2009 година. Периодот во кој проектните активности беа продолжени беше периодот од 1 Јануари, 2009 год. до 30 Јуни, 2009 год, истите поддржани со дополнителни средства од страна на Шведската агенција за меѓународна развојна соработка (Sida) во износ од 4 700 000 Шведски Круни (SEK).

Во период јуни 2009 – септември 2009 година, страните (АКН - Сида) се договорија на продолжување на проектот без назначување дополнителни трошоци.

Проектот за градење на капацитетите беше насочен кон реформите во секторот во целина, како во полза на работата на Проектот за катастар на недвижности и

регистрација (ПКНР), така и на градење на капацитетите воопшто, во рамки на Агенција за катастар на недвижности.

За време на имплементацијата на проектот беа извршени 6 мониторинг мисии од независен консултант ангажиран од страна на донаторот . Секоја мисија беше поддржана со Мониторинг Извештај кој во себе ги содржеше резултатите за напредокот на проектот, препораки за надминување на одредени слабости утврдени при мониторинг мисијата и препораки за нивно надминување. На сите овие Извештаи следеше Менаџерски одговор на наодите наведени во Извештајот , кој во себе ја содржеше планираната стратегија на АКН во натамошна реализација на проектот.

На самиот почеток, проектот се фокусираше на припремно - оперативни активности како што е воспоставување на Тренинг Центарот во рамките на АКН , мобилизацијата на проектниот тим , усогласување на работните планови на проектот со приоритетите на тогашниот ДЗГР, сега АКН.

Во периодот март - август 2006 година , проектот ја поддржа институцијата преку одржување на обуки за законската регулатива и подзаконските акти , согласно измените и дополнувањата на Закон за првпат се воведо приватната геодетска пракса во РМ. Обуките кои беа организирани во овој период беа наменети во функција на имплементација на измените на овој Закон, и тоа обука на новите комисии ангажирани во процесот на јавно излагање на недвижностите, и приватните геодети .

Во периодот ноември 2006 година , се реализираше првото студиско патување во Шкотска, посетата на Шкотските регистри беше наменета за високиот менаџмент на АКН, со цел запознавање со англо - саксонскиот систем на управување со земјиште, легислатива, пристапот до податоци итн.

Проектот доби нов шведски Тим Лидер во февруари, 2007 година. Проектот во текот на 2007-2008 година беше силно фокусиран на прашања од ИТ и GNSS (почнувајќи го развојот на електронски Катастар на недвижности и ГПС мрежа – МАКПОС). Беа реализирани студиски патувања со различни намени во странски земји. Во период од 2007 до 2009 година околу 20 семинари и работилници со меѓународни консултанти беа организирани, на пр. обука за лидерство и шалтерска работа, курс за менаџмент, итн. Важен чекор за овој проект беше работилницата организирана во 2007 година со наслов „Работилница за управување со проекти“, за вработените во АКН, ЕУП - ПКНР и проектниот тим на Сида проектот. Проектот воспостави блиска и плодна соработка со ЕУП.

Работата на Стратешкиот План на АКН можеби е една од најважните активности поддржани од страна на проектот. Проектот обезбеди значителна помош во процесот на изготвување на стратегија за АКН, преку ангажирање на тројца меѓународни консултанти со големо искуство во работата со стратегии.

За време на Проектот, обуките беа насочени кон градење на капацитетите за подготовка на АКН за имплементацијата на ПКНР. Околу 2000 административни и оперативни вработени лица на АКН (постојано и времено вработени во АКН) и околу 40 управители и вработени на приватни геодетски друштва беа обучени од страна на Проектот.

Локалната програма за обуки ги опфаќаше следните теми: работа со Microstation, основна работа со компјутери, GNSS/ГПС мрежи, првпат, легислатива, обуки за Комисиите за јавно излагање за различни теми, обука за шалтерските работници ,

јакнење на комуникациските вештини, управување со приватен бизнис за приватните геодети, обука за обучувачите за менаџмент, за тоа како се води проект, за лидерски вештини, за работа со клиенти, финансиски менаџмент, за набавка согласно Светската Банка (СБ) процедурите.

Обуките за членовите на Комисиите за јавни излагања беше приоритетна за институцијата и за Проектот.

Во рамките на обуките за комисиите, ангажирани во постапките на излагање на (правници/геодети/администратори), поминаа вкупно 1200 катастарски службеници.

Локалната обука за законските процедури се имплементираше во зависност од промените на кои следеа на регулативата. Имено, во октомври 2006 година беа донесени измените на законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите, на што следеа измени на подзаконските акти

Во текот на 2006 година согласно измените и дополнувањата на законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите, Проектот изврши обука на 960 државни и приватни геодети, која обука се однесуваше на едукација на геодетскиот кадар во услови на воведување на приватната геодетска пракса.

Беа организирани преку **47 работилници** на вкупно 204 катастарски службеници кои беа обучени за новите работни процедури согласно Упатствата за работа донесени од (ДЗГР) Агенцијата за катастар на недвижности.

Заради забрзување на темпото на воспоставување на КН, во текот на 2008 година беше донесен нов закон за КН, кој покрај измени во процедурите на регистрација на имотните права воведо и нова институционална рамка - тогашниот ДЗГР се трансформира во Агенција за КН.

Во текот на 2008 година вкупно се спроведоа **15 (петнаесет еднодневни семинари)**, за новиот Закон за катастар на недвижности како и за подзаконските акти, и присуствуваа вкупно 369 катастарски службеници од подрачните одделенија за катастар на недвижности.

Беа организирани дополнителни **два семинари** за катастарските службеници од Центарот за катастар на недвижности-Скопје кои се фокусираа на запознавање на вработените со законот за катастар на недвижности како и со новите подзаконски акти, и вкупно учествуваа 150 катастарски службеници (правници и геодети).

Проектот обезбеди и обука на дел од катастарски службеници кои стекнаа вештини за обучувачи (train the trainers).

Во периодот од 2005-2009 година 23 вработени од АКН беа обучени за тренери.

Усвоената стратегија во сегментите на ЧР, бизнис планирање и маркетинг/финансирање беше силно поддржана од Проектот со помош на тројца меѓународни специјалисти од Шведска. Работата траеше околу шест месеци (од април до октомври) и вработените во АКН активно учествуваа во процесот.

ИТ стратегија беше усвоена во јуни, 2007 година. Акциски план со детални информации за тоа како да се спроведе стратегијата беше изготвен и усвоен, локална компанија ангажирана преку проектот им помогна на вработените во процесот на изготвување на стратегијата.

Проектот организираше курсеви за менаџмент и стратешко планирање кои ги вршеше локалната компанија Поинт Про, од мај до септември 2008 година. Проектот организираше неколку обуки за правници во врска со имплементацијата на подзаконските акти во текот на 2008 година.

Проектот значително придонесе кон градење на капацитетите за имплементација на ПКНР и АКН. Исходот е документиран со зголемени активности на пазарот на недвижности и зголемено задоволство од клиентите од услугите кои ги нуди АКН. АКН прерасна во агенција со повеќе слобода за управување на организацијата според потребите и барањата од општата јавност. Проектот исто така придонесе кон значителна надградба на ИТ знаење во самата агенција, кој сега е способна да земе водство во развој чекор по чекор на е-катастарот во Македонија.

2 Проектните цели според Проектните Задачи

Главната цел за овој проект беше да се обезбеди едукација и обука за менаџментот и вработените во АКН за:

- Подобрување на капацитетите за управување и организирање на неговите функции и работен тек преку подобро управување на човечките, техничките и финансиските ресурси;
- Обуки за менаџментот на АКН од висок и среден ранг, развој на вештини за раководење и управување на катастарските одделенија,
- Подобрување на капацитетот за управување на ЕУП за управување со Проектот за катастар на недвижности и регистрација на ефективен и ефикасен начин;
- Помош при востановување на ИТ секторот во АКН и востановување на одржлива стратегија во институцијата кон следење на трендовите во оваа област,
- Поефективна употреба на новите алатки и технологија за катастарски системи како Глобален Позиционирачки Системи (ГПС), дигитална фотограметрија, и тотални станици, и современа информатичка и комуникациска технологија (ИКТ);
- Стекнување образование за правни прашања поврзани со востановување на катастарот на недвижности, регистрација (сигурност), и пренос на права на недвижности, и административни прашања;
- Развивање, имплементирање и одржување на постапките за регистрација и системи за управување со информации за недвижности, и земјишна администрација;
- Овозможување помош за приватни друштва за воспоставување и водење на приватни катастарски геодетски практики.
- Обуки за развивање на комуникациските вештини на вработените,
- Обука за тренери, со цел креирање на одржливост на процесите на учење и обучување во АКН,

Проектот функционира во согласност со Проектните Задачи кои општо се во согласност со годишните работни планови, одобрени од Управниот Комитет за управување на проектот.

Листа на консултанти најмени од проектот е приложена како Анекс 2.

Техничките и административните извештаи од проектот се наведени во Анекс 3.

Финансиско резиме од средствата на проектот и приложено како Анекс 4.

Проектните активности се резимирани во Анекс 5.

2 Општ преглед на секторот за Земјишна Администрација

Реформата во секторот за земјишна почна со усвојување на измените на Законот за сопственост и други стварни права, како и усвојувањето на други закони, кои инаугурираа нов правен систем, заснован на приватна сопственост. Новите регулативи беа пресретнати со недостиг на усогласеност на податоците за недвижности и катастарски податоци и делумно ажурираните записи за носителите на сопственост. Ова беше идентификувано како главна пречка за социјалниот и економскиот развој на земјата и за привлекувањето странски инвестиции во земјата.

Соочувајќи се со овие предизвици, Владата на Република Македонија склучи Договор за заем со Меѓународната Банка за Реконструкција и Развој, почнувајќи го националниот Проект за катастар на недвижности и регистрација (ПКНР). Главната цел беше воспоставување на ефективен систем на земјишна администрација со цел да се подобри пазарот на недвижности со подобрување на системот за регистрација на недвижности и катастар. Бројни активности се отпочнаа со цел да се модернизира катастарот и системот на регистрација на земјиштето, да се забрза и поедностави регистрацијата на недвижности да се усогласат податоците помеѓу овие два система, да се добие ефикасен систем за хипотеки и да се подобрат односите со клиентите и нудењето на услуги. Проектот за градење на капацитетите е дизајниран како поддршка на Светската Банка и реформите на земјишната администрација општо.

Во дополнение на ПКНР финансиран од Светската Банка, неколку меѓународни проекти за земјишна администрација се имплементирани во Република Македонија во последниве години, финансиски поддржани од Европската Унија (ЕУ), на основа на билатерална соработка со Јапонија, Норвешка и Холандија.

Како дел од процесот на реформи, усвоени беа нови закони кои ја уредуваат оваа област. Новиот Закон за катастар на недвижности е донесен во април 2008 година кој донесе новини во процесот на создавање на поефикасни и ефективни процедури за катастар и земјишна регистрација како и кон подобрување на институционалната рамка на институцијата.

Со новиот законот за КН се овозможи значително забрзување на постапката на запишување на правата на недвижностите, значително се скрати постапката за востанување и одржување на катастарот на недвижности што резултираше со зголемен процент на востановен катастар на недвижности за 2008 година

Новините кои настапија согласно новиот закон, доведоа до намалување на предвидените рокови за постапување по барањата на странките,

поедноставување на самата постапка во запишувањето на правата на недвижностите, како и се прошири самата надлежност на АКН со нови.

Посебен дел од Законот го регулира воведувањето на Националната инфраструктура на просторни податоци (НИПП), со АКН како водечка организација и добиена улога на – координатор институција на просторните податоци.

Организациската структура на АКН во моментот се состои од централната управа на АКН - Скопје, 30 подрачни одделенија за КН вклучувајќи го и Центарот за КН - Скопје. АКН е реструктурирана, со поголема независност од директно финансирање од владиниот буџет, а наместо тоа поголема зависност од добените приходи од услугите, добиени согласно Тарифниците за услугите на АКН. Целокупниот Секторот за земјишна администрација на РМ, во моментот покажува значаен напредок, подржан и во соработка со засегнатите страни (чинителите), ориентирање кон услугите и надградба на системот на земјишна администрација.

3 Зајакнување на институционалните капацитети на АКН

3.1 Обуки и помош

Главната поддршка на Проектот беше да се подобрат институционалните капацитети на АКН преку развој на човечки ресурси, технолошки иновации и имплементација, и воведување на стратегии за управување со промени. Суштинската активност на Проектот во сето ова е поддршка на вработените на АКН во едукација и обуки.

Реализацијата на Програмите за обуки и едукација се одвиваа во Центарот за обуки во АКН, во подрачните одделенија на АКН или на меѓународни локации (студиски патувања и патувања за обука) кои беа одбрани поради нивните посебни програми или практики во областа на земјишната администрација.

Поголемиот дел од обуките беше одржан од македонски специјалисти кои имаат соодветно образовно и професионално искуство во разните дисциплини на земјишна администрација. Онаму каде беше потребно и кога беше потребно, овие професионалци добиваа специјализирани обуки од меѓународни експерти за да се подобрат нивните постојни вештини и знаење. Програмите за обука и едукација беа дизајнирани, закажувани и спроведувани во соработка и координација со други сродни проекти кој во моментот се одвиваа во АКН, како Проектот за катастар на недвижности и регистрација (ПКНР), Пилот проектот во Куманово, и на самиот почеток Проектот на Манор.

Проектот работеше во соработка со други проекти за техничка помош и ПКНР со цел да се осигури дека нема конфликт на приоритети за активности и цели кои негативно би влијаеле на имплементацијата на соодветните интервенции. Проектот обезбедуваше тековна помош за АКН во одржувањето и надградбата на постојниот ИТ систем. Во дополнение, проектот **обезбедуваше помош** за:

- Подобрување на управувачкиот капацитет на ЕУП со цел управување со Проектот на Катастар на Недвижности и Регистрација на Светската Банка на ефективен и ефикасен начин;
- Поефективно користење на нови алатки и технологија за катастарски системи како Global Navigation Satellite System (GNSS), дигитална фотограметрија, тотални станици и современа информатичка и комуникациска технологија (ИКТ);
- Едукација за правни прашања поврзано со востановувањето и регистрацијата на права на недвижности,
- Развивање, имплементирање и одржување на регистрациски процедури и системи за управување со информации за недвижности и земјишна администрација;
- Помагање на приватни компании да воспостават и водат приватна катастарска и геодетска пракса.
- Ново вработените членови во комисиите поминуваат низ повеќедневна обука каде се запознаваат со законската регулатива и работните процедури при установување на КН
- Обука за работа со дигитални карти, Microstation за геодети во комисиите за излагање

- Реобука за постојните Комисии за Јавно Излагање
  - Основна работа со компјутери за вработените
  - Развој на менаџерските вештини, планирање, евалуација и мониторинг на активностите во КН
  - ЧР активности (делегирање, комуницирање, организациска поставеност, одговорност)
  - Клиентски односи
  - Дисеминација на Стратешки приоритети за ДЗГР, визија и мисија на ДЗГР
-
- Обука за системска администрација за вработените во ИТ секторот во ДЗГР;
  - Обука за развивање на системот за вработените во ИТ секторот во ДЗГР;
  - Поддршка во имплементација на е-катастарот , обука за вработените кои имаат пристап до новиот е-систем;
  - Обука за дуплицирање на новиот е-систем во сите 29 одделенија за катастар на недвижности (обука на обучувачи).
  - Обуки за менаџмент и одржување на системот,
  - Промотивни кампањи за GNSS мрежата за корисниците
  - Обуки за користење на GNSS системот за корисниците на услугите:
  - Основни обуки за користење на ГПС технологија во геодезија и инжињерство
  - Користење на мрежата на GNSS софтвер
  - Техничка поддршка за корисниците

Набавка на геодетска опрема и информатичка опрема за потребите на АКН. Првата набавена ГПС референтна станица беше поставена во Одделението за Геодезија, на Факултетот за Градежни науки, при Универзитетот во Скопје во 2006 година. Геодетска опрема (тотални станици, рачни ГПС и пропратна опрема) наменета за едукација на геодетските стручни лица.

Воспоставувањето на целиот овој систем беше поддржано и развивано со помош на проектот преку поддршка во воведувањето на МАКПОС системот – заснован на GNSS технологија (Глобален мрежен сателитски систем) по примерот на SWEPOS (Шведски национален Глобален мрежен сателитски систем). Набавката на опрема , софтвер за потребите на контролниот центар за МАКПОС, исто беше поддржана од овој проект.

3.2 Проектни активности по години 2005-2009 година

Види Додаток 5 за детали

Достигнувањата на АКН и влијанијата на проектот

Проектот во голема мера беше фокусиран на локални обуки, студиски патувања, ИТ и GNSS прашања (развивање на електронски Катастар на Недвижности и

GNSS мрежа) како и информирање на граѓаните и чинителите за новиот Катастар на недвижности.

Извршените обуки за менаџмент покажуваат дека постои потреба да се продолжи со нив во наредната фаза на проектот. Важно е за АКН да има добро обучени менаџери кои имаат добри лидерски вештини, а потребен е и добро обучен шалтерски персонал. Курсевите кои беа одржани, а се однесуваа на набавки на Светската Банка како и прашања за мониторинг и евалвација беа важни за имплементацијата на ПКНР.

Активностите беа во голема мера координирани помеѓу АКН и проектот. Ова значително ја подобри работата на Проектот, на пр. при планирањето и одржувањето на семинари, работилници и студиски патувања. Координаторот имаше висока амбиција за предлагање корисни активности, анализирање на потребите и учествува во изготвувањето на потребните извештаи до Проектот, Амбасадата и Владата.

- **Усвоениот стратешко-деловен план на АКН** е еден од најголемите придобивки на овој проект. Четирите стратешки документи донесени во 2007 година, со поддршка од проектот беа ревидирани и споени во една стратешка рамка – документ за АКН, која го опфаќа периодот 2009 – 2013. Новиот документ обезбедува рамка на цели и приоритетни развојни активности за АКН. Голем број на вработени – вишиот менаџмент од АКН учествуваа во ревизијата на стратешките документи
- **Законот за катастар на недвижности** беше усвоен од Собранието, во април 2008. Новиот закон ја поставува АКН како наследник на поранешниот Државен завод за геодетски работи. Тој исто така воведува поедноставени процедури за јавно излагање, со тоа придонесувајќи кон забрзаното поставување на КН. Законот опширно ја регулира и приватните геодетска пракса, како и координативна улога на АКН во развојот на Национална инфраструктура за просторни податоци (НИПП). Проектот помогна со ангажирање на локални стручни лица кои заедно со вработените од АКН, го изготвија текстот на новиот Закон.
- Врз основа на новиот закон, голем број на **подзаконски акти** беа донесени од страна на АКН. Новините за новите подзаконски акти беа дистрибуирани до вработените во АКН и приватните геодети преку одржување на семинари/средби и работилници во Скопје и низ одделни градови во државата. Сето ова беше директно подржано од проектот.
- **МАКПОС** - Воспоставена е GNSS мрежа на целата територија на Република Македонија. Системот е во тест период на работење;
- Во функција на воспоставувањето на функционални GNSS референтни станици кои сега ја покриваат целата територија на РМ беа спроведени

и **обуки на геодетскиот кадар** во Центарот за катастар на недвижности-Скопје и локалните одделенија за катастар на недвижности–и тоа **Обуки за менаџмент и одржување на системот**,

- Една **промотивна кампања за GNSS мрежата** за корисниците беше организирана во Скопје , на која учествуваа повеќе од 100 учесници , претставници од приватните геодети фирми , јавни претпријатија итн.
- **Обуки за користење на GNSS системот** за корисниците на услугите
- Беше извршена **обука на вкупно 32 геодети** во подрачните одделенија за катастар на недвижности– и Центарот за катастар на недвижности - Скопје Спроведена обука на 20 приватни геодети фирми во 7 града а и нивна едукација **за користење на системот**.
- Поддршка во процесот на воспоставување на катастар на недвижности (КН) преку обуки и семинари на комисиите за јавно излагање и ново вработените.. Кога се пишува овој документ **93 %од територијата на Македонија е опфатена со КН**. Процесот на воспоставување на КН го следеа измените на законската регулатива, и тоа Измените и дополнувањата на основниот закон во 2005 година , и новиот закон за КН , во 2008 година. Темпото на воспоставен КН , реално влијаеше врз зголемувањето на бројот на трансакциите во одделенијата за катастар . Така , вкупниот број на запишани трансакции за 2008 година е 85.786 споредбено со 2005 година кој изнесуваше 42.116 , што претставува пораст од 104% . Во 2008 година бројот на издадени имотни листи е 292.362 , додека во 2005 година истиот изнесуваше 163.719. што претставува пораст скоро за трипати или 294% во споредба со 2005 година. Улогата на проектот беше во поддршка на семинари , работилници за вработените.
- **Транспарентност во работењето**, преку воведување на веб сервиси
- Во текот на 2008 година, за клиентите беше воведен **он-лајн пристап**, на која јавно беа објавени податоците за катастарски парцели на интернет страницата за општините каде е воспоставен катастар на недвижности, на територијата на Република Македонија.
- Беше воспоставен и **веб-сервис** за влез во базата на податоци за корисниците на услугите на катастарот, вклучувајќи и информации за хипотеките, товарите и ограничувањата.
- На постоечката веб-апликација и беше додадена **графичка компонента**, а постои и веб презентација на податоците каде што е воспоставен катастар на недвижности. Постои можност за увид во топографските мапи и аеро фотограметриското сликање на веб-страната на Катастарот, каде се овозможува преглед на топографските мапи во размер од 1:1.000.000 до 1:25.000.
- Изработката на **новата веб страна на катастарот**, кориснички ориентирана беше промовирана во текот на ноември, 2009 година како и

нов сервис за пребарување на недвижностите по адреса , број и место на живеење, влез, кат и стан и избор на недвижноста од генерираната листа (увид во индивидуални објекти , станови во станбена единица), со можност за увид и во графичкиот преглед на недвижноста ако станува збор.

- Развивање на графички модул за поддршка на атрибутната база на податоци - Мак едит
- **Графичкиот модул** беше тестиран во секторот Скопје истиот ќе биде поврзан со софтверот на е-Катастарот веднаш штом системот ќе стапи во функција.
- Е-катастар
- Проектот исто така ја поддржа и инсталацијата, обуките и работата на **првата верзија на е-Катастарот** во секторот Скопје , преку ангажирање на 5 ИТ консултанти кои работеа за време на тест периодот и имплементација на системот во Центарот - Скопје. Технички ИТ обуки беа одржувани (Oracle) за ИТ Секторот, проектот поддржа воспоставување на комуникациски линкови како за центарот за КН - Скопје така и за подрачните одделенија , како и сите веб сервиси за пребарување на катастарската база на податоци.
- Студии и ревизија
- Изработката на **физибилити студијата** за воведување на **ЕРП** системот во АКН беше поддржана од проектот , беше побарано second opinion - второ мислење за системот на е-катастар. Проектот ја поддржа институцијата во намерата за отчетност на во работењето , преку ангажирање на независна ревизорска куќа која направи ревизија на сите процеси во работењето на АКН во период 2007 и 2008 година.
- **Перцепцијата на АКН** станува се попозитивна во очите на општата јавност. Очигледно е дека јавноста ја сменила перцепцијата за АКН и е многу попозитивна во своите ставови. Овие наводи се темелат на континуираните анкети за задоволство на клиентите кои се спроведуваат во АКН. Последното истражување на Мистери шопинг - _ Таен клиент_ - спроведено во период мај - јуни 2009 година, а поддржано од овој проект , покажа пораст на задоволството и подобрена перцепција на граѓаните кон катастарот. Една од причините за овој позитивен развој е очигледно дека Sida проектот во катастарот успеал во зајакнувањето на институционалните капацитети на АКН преку реализацијата на програма за обуки и едукација , особено во делот на едукацијата на вработените за шалтерска работа , обуки за лидерство за раководителите на подрачните одделенија, подобрување на комуникациските вештини при работа со клиенти. Ова истражување беше основа за изготвување на Тренинг програма за катастарските службеници, при што со помош од проектот низ оваа обука поминаа вкупно 180 вработени од сите одделенија за катастар на недвижности и Центарот за катастар на недвижности- Скопје.

- Достигнувањата направени во контекст на ПКНР и генералниот процес на реформи во АКН , е препознаен и признат од разни релевантни домашни и странски институции. **Извештајот од мисијата за ревизија на Светската Банка (мај, 2009) забележува дека имплементацијата на ПКНР „и натаму е одлична“.** Агенцијата ги исполни своите заложби направени во текот на реформите.. Силната сопственост на агенцијата врз процесот на спроведување на проектот е признаена во извештајот на Светската банка .
- Годишно, Групацијата на Светската Банка издава извештај за регулаторните реформи во бизнис секторот во 181 земја. Во врска со напредокот во Македонија извештајот на **Doing Business 2009** гласи, меѓу другите достигнувања, дека „Новиот закон за катастар и вработените во катастарот помагаат во намалувањето на времето потребно за регистрирање на имот од 98 на 66 дена“. **Македонија е една од 24 држави кои се признаени во извештајот за напорите во областа на регистрација на имот** (земјата е наведена како реформатор од минатата година, во шест од десетте оценувани области). Во генералното рангирање на институционалната рамка за бизнис, Македонија се придвижи од 79то на 71во место.
- **Комисијата на ЕУ изрази задоволство во врска со темпото на реформите.** Како дел од предусловите за продолжување кон фазата на преговори, беа: воспоставување на КН и воспоставувањето на електронски катастар. Се смета дека и двата услова се исполнети согласно канцеларијата на ЕК во Скопје.
- Воведувањето на приватната геодетска пракса е голема придобивка како за институцијата , така и за самата држава во развојот на претприемништвото. **Во моментот има околу 106 регистрирани приватни геодетски друштва и околу 253 лиценцирани геодети.** Премиот на државните геодети кон приватниот сектор беше процес на учење за секој, како за Комората на лиценцирани геодети, така и за АКН.
- Со цел да се комплетира КН и да се добијат ажурни катастарски планови, **повторно премер** се вршеше на поголем дел од територијата на РМ, преку склучување на договори со изведувачи- приватни геодетски фирми , надвор од агенцијата. АКН воведо , нов систем за управување со квалитетот во АКН , беа направени напори за поддршка за изведувачите во исполнување на стандардите за квалитет.
- **Комора на лиценцирани геодети** беше основана во мај, 2008. Во неа има околу 220 членови, геодети кои се вработени во АКН или во приватни компании. Организацијата ќе има и пресудна улога во поглед на нудење стручен развој за своите членови.

АНЕКС 1

Список на лица вработени на проектот

Ана Поповска	Деловен секретар	Администрација и економија	Септ 2005-Јуни 2009
Оливера Антовска	Преведувач, толкувач	Превод, толкување	Фев 2006-Дек 2008
Глигор Ралев	ИТ специјалист I	ИТ област	Септ 2005- Јуни 2009
Бојан Сапунов	ИТ специјалист	ИТ област	Септ 2005- Јуни 2008
Виктор Костадиновски	ИТ специјалист II	ИТ област	Авг 2005-Окт 2006
Бојан Гуричиќ	ИТ специјалист	ИТ област	Авг 2007-Септ 2008

Влатко Илиевски	ИТ специјалист II	ИТ област	Септ 2005-Април 2009
Миле Варошлиески	Геодет	Геодетска област	Септ 2005-Јуни 2009
Татјана Васиќ	Правник	Правна област	Окт 2005-Јули 2007
Наташа Биљарска	ГИС специјалист	ГИС област	Април 2006-Ное 2007
Милан Цавероски	Превоз/возач	Возач	Окт 2005- Јуни 2009
Ана Јовева	Специјалист за односи со јавноста	Промовирање на АКН	Јан 2007-Април 2008
Марина Христовска	Специјалист за односи со јавноста	Промовирање на АКН	Јан 2007- Април 2008
Елена Маневска	Администрација на обуки	Администрација на обуки и студиски патувања	Апр 2007 - Март2008

АНЕКС 2

Список на меѓународни консултанти

Консултант	Позиција	Задача	Период на мисијата
Божена Липеј, заменик Директо на Геодетската и Картографска Управа на Република Словенија	Советник	Презентации за ситуацијата со недвижностите и геодетските реформи во Словенија, преглед на усвојување на новиот државен координатен систем ETRS 89 итн.	ноември 21-22, 2007
Далиборка Грубиќ, Белград	Специјалист за набавки	Услуги за процедури за финансиски менаџмент согласно правилата на СБ и најдобрите практики	март 14-15, 2008.
Јан Шродер, Шведска	Советник за стратегиски прашања	Советување за создавање на стратегија за АКН која се однесува на системот на запишување на недвижности	април - авг 2007
Јорген Хартнор, Шведска	Советник за стратегиски прашања	Советување за создавање на стратегија за АКН која се однесува на системот на запишување на недвижности	април - авг 2007, мај 19-22
Андре Квитовски, Холандија	Советник за ИТ	Обезбедување консултантска поддршка за Директорот на АКН во областа на ИКТ, асистирање во натамошното подобрување и имплементација на е-Катастарот во Македонија	2007-02-01— 2008-05-31
Лиф Хоглунд, Шведска	Експерт за менаџмент	1. Обука на обучувачи во АКН 2. Обука на шалтерски работници	мај 7-10, 2007 септ 27--окт 2007
Ленарт Фреј, Шведска	Правен експерт	1. Дводневен правен семинар во АКН во Скопје, март, 2007; учество на семинарот на чинители во Скопје во мај, 2007, коментари за предлог законот за запишување на права на недвижности. 2. Организирање на студиско патување за правници и	март 19-22 мај 14-17, 2007 октомври 29. 2007 - ноември 3, 2007,

		геодети во Шведска	Јевле, Стокхолм
Љиљана Крејовиќ, Србија	Специјалист за набавки	Одржување на семинар за политики за набавки на Светската банка и насоки со фокус на ИТ прашања	септември 26-28, 2007
Групација Јакша, Матеј Јакша, Словенија	Експерт за ИТ	1. Поддршка и советување за Директорот за имплементација на усвоената ИТ стратегија. Генерална консултантска поддршка за Директорот на АКН во различни прашања поврзани со ИКТ при создавањето на е-КН 2. Развивање на графички модул за е-КН во блиска соработка со ИТ секторот	јули 2007-ное 2008 јули 2008+ное 2008 мај 2009
Томаж Петек, Словенија	Советник	Советник на Директорот на АКН Советува за прашања поврзани со недвижности како и за промоција на новите системи за регистрација на недвижности и за прашања поврзани со деловната стратегија и бизнис планот	април 2007— септември 2009
Јуриј Режек, директор на геодетското одделение во Словенечката картографска управа	Советник	1. Претставување на државната геодетска управа во Словенија, одговорности и проектна имплементација во СККУ 2. Генерални презентации за постојните ситуации на недвижностите и геодетските реформи во Словенија	септември 21-22, 2007
Рик Вутерс, менаџер во Кадастер Интернешенал, Апелдорн, Холандија	Советник	1. Препораки за општиот приод кон стратегијата, имплементацијата, конверзијата 2. Дискутирање на стратегија за производство на дигитални планови 3. Дискутирање за тоа каква дополнителна стручност за „дигитално картирање“ е потребна за комплетирање на стратегиските/имплементаци онски решенија за проблемите	мај 6-9, 2008
Стиг Орелиус, Калифорнија, САД	Советник, управување со ЧР	1. Организирање работилници во АКН – поддршка на процедурите со стратегија за ЧР 2. Одржување семинари и	април 2006, октомври 2006, април 2007-април 2008

		работилници за ЧР, зависно од потребите	
Свен Хилдинг	Советник, експерт за набавки	Одржување работилница за методи за мониторинг и евалуација со внимание на тековниот проект на Светската Банка во врска со поставувањето на современ катастар на недвижности во Македонија	октомври 8-10, 2007
Томи Остерберг, Шведска	Советник, експерт за логичен рамковен пристап	Одржување на ЛРП семинар за вработените во АКН. Целта на семинарот е да се дефинираат потребите за понатамошна помош во областа на менаџмент, човечки ресурси, ИТ, GNSS и други потреби кои им припаѓаат на тие области	јуни 27-28, 2008
Консултант за ефективност, Ричард Закрисон, Ларс Акер	Советник за менаџмент	1. Одржување на семинар за управување со проекти поврзан со планирање дејствија, управување со промени, промени и стратешки план, решавање проблеми, управување со конфликти и општо управување со проекти, како и улогите во Sida-проектот, овластувања и одговорности, итн. 2. Работилница за лидерство за раководители на подрачни одделенија вклучувајќи и работилница за проследување	март 14-18, 2007 октомври 25-26, декември 10-13
OMSOFT, с/о Здравко Орехек	Советник, ИТ/ГИС	Вршење на ГИС веб услуги 1) Дизајнирање специјализирани веб услуги за корисници (општини, министерства) 2) Продавање топографски планови преку веб (1:25K, 1:100k, 1:150k). 3) Почнување на проект за организирање на геопросторните податоци на АКН, база на гео-податоци и развивање на гео-маркетиншки веб услуги	Март - мај, 2008 Јули - септември, 2008
Мартин Михајлов	Експерт за ИТ	Дизајнирање на веб страницата на АКН, дефинирање на нејзината структура и развивање на истата заедно со ИТ тимот на проектот. Веб страницата мора да биде ориентирана кон корисниците и граѓаните, со интерактивни опции за често поставувани	Февруари - март, 2007, 30 работни дена

		прашања, веб формулар за конкретни прашања и пријавување на корупција или нерегуларности, итн.	
--	--	--	--

АНЕКС 3

Список на локални консултанти

Консултант	Позиција	Задача	Период на мисијата
Александар Чубриноски	ИТ експерт	Имплементација на софтверски решенија, поддршка на корисници, и др.	Ное – дек 2008.
Дејан Вакански	ИТ експерт	Реконфигурација на активен директориумски систем за Централната катастарска зграда и подрачните катастри (Инtranет) итн	март 15 – мај 31, 2008
Светлана Димитриеска	ИТ експерт	Имплементација на софтверски решенија, поддршка за корисници, итн.	ное-дек 2008.
Горан Велинов	Професор за ИТ	Развивање на софтверска апликација за внесување податоци, подготовка на постојните податоци, развивање на систем за контрола врз внесените податоци и за наоѓање грешки, моделирање на база на податоци за генерирање на историјати за недвижностите	септ 15-дек 31, 2008
Илина Давидовска	ИТ експерт	Реконфигурација на активен систем на директориуми за централната канцеларија и за подрачните катастри (Инtranет) итн.	март 15 – мај 31, 2008
Јулијана Мицевска	Професор/толкувач ЕУП	Основна обука по англиски јазик за вработените во АКН.	Април - септ 2008
Татјана Лазоровска	ИТ експерт	Имплементација на софтверски решенија, поддршка за корисници, итн	Ное - дек 2008.
Митко Пиштолов	Професор/толкувач	Основна обука по англиски	Април - септ 2008

	ЕУП	јазик за вработените во АКН.	
Ласко Касапинов	Експерт за Oracle софтвер	Вршење обуки за Oracle Database, вовед во SQL, програмата со PL/SQL напреден PL/SQL, Oracle Forms, градење интернет апликации	април 2008--септ 2008
ПоинтПро Симон Аврамовски	Експерт за управување со ЧР/Бизнис/Пазар	1. Програма за обуки за шалтерски персонал во АКН, со четири работилници 2. Бизнис планирање / стратешко планирање, вклучувајќи и подучување	мај 2008-август 2008
Ванчо Георгиев	Проф. за легислативни прашања	Подготовка на анализа заснована на концептот на нова правна рамка која ќе ја регулира областа на Катастар на недвижности подготвена за премер, катастар и запишување на права на недвижности	јан 2007—јули 2007
Родна Живковска	Проф. за легислативни прашања	Подготовка на анализа заснована на концептот на нова правна рамка која ќе ја регулира областа на Катастар на недвижности подготвена за премер, катастар и запишување на права на недвижности	јан 2007—јули 2007
Владимир Стојановски	Проф. за легислативни прашања	Подготовка на анализа заснована на концептот на нова правна рамка која ќе ја регулира областа на Катастар на недвижности подготвена за премер, катастар и запишување на права на недвижности	јан 2007—јули 2007
Лидија Лазарова	Правен експерт	Подготовка на подзаконски акти во согласност со Законот за катастар на недвижности во врска со: 1. Статутот на Агенцијата, 2. Деловник, 3. Акт за организацијата на Агенцијата, 4. Акт за систематизација на работните места во Агенцијата 5. Акт за систем за плати, надоместоци од плати и други трошоци за вработените во Агенцијата, 6. Акт за оценување, 7. Колективен договор.	Март - мај, 2008

Марија Таскова	ИТ експерт	Имплементација на софтверски решенија, поддршка за корисници, итн.	Ное - дек 2008.
Теди Цоневски	ИТ експерт	Реконфигурација на активниот систем на директориуми за централната зграда со подрачните катастри (Интранет) итн.	март 15 – мај 31, 2008
Тања Јовановска	Експерт за бизнис менаџмент	Обуки за приватни геодети кои го напуштиле Државниот Завод за Геодетски Работи (АКН) за да оформат приватни геодетски друштва за вршење на катастарски работи поврзани со реформите на катастарот и запишувањето во Македонија	Јули - август 2006 (10 дена) март-август, 2007 (10 дена)
Бони Бернстром	Експерт за родови прашања	Семинар за родови прашања	јуни 15-18 2009
Томи Калмс	Експерт за земјишна администрација	Тим Лидер	јануари-март 2009
Томи Остерберг	Експерт за земјишна администрација	Тим Лидер	април 2009-септември 2009
Ерик Зетерман	ИТ експерт	ИТ, воспоставување на е-катастар	март 30-април 3 2009
Ларс Егстранд	Геодет	Геодезија, МАКПОС	март 23-27 2009
Матеј Јакша	ИТ експерт	ИТ, графички дел	април 27-30 2009
Томаж Петек	Експерт за менаџмент	Менаџмент	февруари 15-18 2009
Ласко Касапинов	ИТ експерт	ERP софтвер	декември 1-февруари 28 2009

АНЕКС 4

ИЗВЕШТАИ

МК1-1 Администрација – месечна, почетна, извештаи за напредок, годишни, записници од Комисијата за Координација

МК1-2 Студиски патувања

МК1-3 Легислатива

МК1-4 ИТ

МК1-5 Менаџмент – ЧР, стратегија, лидерство, шалтерско работење

МК1-6 Советник на Директорот

МК1-7 Локални извештаи

МК1-1 Адм. извештаи

Извештаи	Автор	Бр. временски период / локација
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-1 авг 2005
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-3, ное 2005
Почетен извештај	Иван Форд	МК1-1-5, март 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-7, март 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-8, април 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-9, мај 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-10, јуни 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-11, јули 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-12, авг 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-13, септ 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-14, окт 2006
Месечен извештај	Иван Форд	МК1-1-15, ное 2006
Годишен извештај	Иван Форд	МК1-1-16, јан 2007
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-17, март 2007
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-18, мај 2007
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-19, авг 2007
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-20, окт 2007
Годишен извештај	Оке Утас	МК1-1-21, дек 2007
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-22, јан 2008
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-23, април 2008 ????
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-24, јуни 2008
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-25, авг 2008
Извештај за напредокот	Оке Утас	МК1-1-26, ное 2008
Годишен извештај	Оке Утас	МК1-1-27, дек 2008
Извештај за напредокот	Томи Остеберг	МК1-1-28 мај 2009

МК1-2 Студиски патувања / конференции

Литванија	Неша Петрушевска	МК1-2-1, април 2007
Литванија	Дарко Доцински	МК1-2-2, април 2007
Литванија	Здравко Лекоски	МК1-2-3, април 2007
Литванија	Тања Васиќ	МК1-2-4, април 2007
Литванија	Ружа Цветановска	МК1-2-5, април 2007
Литванија	Јакуп Фетаи	МК1-2-6, април 2007
Литванија	Соња Димова	МК1-2-7, April 2007
Литванија	Тања Ценова,	МК1-2-8, април 2007
Србија – АГРОС Белград	Миле Варошлиески	МК1-2-9, мај 2007
Шведска SWEPOS	Глигор Ралев, Саше Димески,	МК1-2-10. јуни 2007
Шведска ИТ	Глигор Ралев, Гоце Груевски,	МК1-2-11, јуни 2007
Хрватска, ГИС, конференција Опатија	Наташа Биљарска,	МК1-2-12, септ 2007
Холандија	Бисера Гогова,	МК1-2-13, окт, 2007
Холандија	Ајрулаи Бајрам	МК1-2-14, окт 2007
Холандија	Зоран Бузлиев	МК1-2-15, окт 2007
Холандија	Бранко Смилевски	МК1-2-16, окт 2007
Холандија	С. Волканова	МК1-2-17, окт 2007

Холандија	Борче Стојановски	МК1-2-18, окт 2007
Словенија, Нова Горица - премеј	Сашо Димески, Дарко Буровски	МК1-2-19, ное 2007
Шведска - легислатива	Марија Гочевска,	МК1-2-20, ное 2007
Шведска - легислатива	Петар Апостолов,	МК1-2-21, ное 2007
Република Чешка - ГЕОС 2008	Миле Варошлиески,	МК1-2-22, фев 2008
Естонија – земјиска администрација	Глигор Ралев;	МК1-2-23, мај 2008
Естонија - ИТ	Глигор Ралев, Гоце Груевски	МК1-2-24, јуни 2008
Романија - Еурогеографикс	Зоран Цветановски,	МК1-2-25, окт 2008
Црна Гора - Еурогеографикс	Зоран Муканова,	МК1-2-26, окт 2008
Хрватска – WPLA –Цавтат	Лидија Крстевска	МК1-2-27, окт 2008
Германија – ГНСС конференција	Варошлиески, Димески,	МК1-2-28, ное 2008

МК1-3 Меѓународни извештаи за легислатива

Семинар за легислатива	Елизабет Хердер	МК1-3-1, ное 2006
Семинар за легислатива	Ленарт Фреј	МК1-3-2, март 2007
Легислативна ревизија Закон за КН	Ленарт Фреј	МК1-3-3, април 2007
Легислатива – Коментари на Законот за КН	Ленарт Фреј	МК1-3-4, јуни 2007

МК1-4 Меѓународни ИТ/ГИС извештаи, итн.

Извештај од мисијата за ИТ напредокот	Андре Квитовски	МК1-4-0, фев 007
Промена на договорот и лиценцата – МеКат системот	Андре Квитовски	МК1-4-1, фев 2007
Заклучок МеКат систем	Андре Квитовски	МК1-4-2, март 2007
Извештај од мисијата за ИТ напредокот	Андре Квитовски	МК1-4-3, април 2007
Извештај од мисијата за ИТ напредокот	Матеј Јакша	МК1-4-4, авг/септ, 2007
Comments tender procedure REC	Улф Бјалкефорс	МК1-4-5, септ 2007
Извештај од мисијата за ИТ напредокот	Матеј Јакша	МК1-4-6, окт 2007
Извештај од мисијата за ИТ напредокот	Матеј Јакша	МК1-4-7, април 1-4, 2008
Извештај од мисијата за ИТ напредокот	Матеј Јакша	МК1-4-8, април 16-18, 2008
Извештај географско производство АКН	Матеј Јакша	МК1-4-9, мај, 2008
Извештај од средби со ИГЕА	Матеј Јакша	МК1-4-10, мај 2008
Извештај за работилницата за дигитално картирање	Рик Вутерс	МК1-4-11, мај 2008
Извештај за средбата со ИГЕА	Матеј Јакша	МК1-4-12, јуни 2-6, 2008

во Љубљана		
Средба со СІСД и Микрографија во Љубљана на 20 јуни, 2008	Матеј Јакша	МК1-4-13, јуни, 2008
Извештај од мисијата за ИТ и ГИС	Здравко Орехек	МК1-4-14, јуни, 2008
Опис на графички модул – групација Јакша	Матеј Јакша/Здравко Орехек	МК1-4-15, јули 2008
Извештај за ИТ напредокот	Матеј Јакша	МК1-4-16. јули 2008
Извештај за ИТ напредокот	Матеј Јакша	МК1-4-17, септ, 2008
Извештај за ИТ напредокот	Матеј Јакша	МК1-4-18, окт, 2008
Извештај за ИТ план за дисперзија	Матеј Јакша	МК1-4-19, ное 2008
Советување за развивање современ координатен систем за МАКПОС	Ларс Енгстранд	МК1-4-20, април 2009
ИТ ревизија	Ерик Зетерман	МК 1-4-21, април 2009

МК1-5 Меѓународни активности за менаџмент

Семинар за ЧР	Стиг Орелиус	МК1-5-1, ное 2005
Семинар за управување со проекти - Охрид	Рикард Закрисон и Ларс Окер	МК1-5-2, март 2007
Семинар за ЧР	Стиг Орелиус	МК1-5-3, мај, 2007
Техники на презентирање	Леиф Хоглунд	МК1-5-4, јуни 2007
Семинар за родови прашања	Бони Бернстром	МК1-5-5, септ, 2007
Мониторинг и евалвација	Свен Хилдиг	МК1-5-6, окт, 2007
Извештај за набавки	Никола Карлета	МК1-5-7, ное 2007
Семинар за шалтерско работење, 1 дел	Леиф Хоглунд	МК1-5-8. ное 2007
Семинар за шалтерско работење, 1 дел	Леиф Хоглунд	МК1-5-9, ное 2007
Управување и лидерство	Рикард Закрисон и Ларс Окер	МК1-5-10, окт 2007
Управување и лидерство	Рикард Закрисон и Ларс Окер	МК1-5-11, дек 2007
Семинар за ЧР	Стиг Орелиус	МК1-5-12, април 2008
Извештај за бизнис/пазар	Јорген Хартнор	МК1-5-12, мај 2008
Родово-имотни прашања	Бони Бернстром	МК1-5-13 јуни 2009
Размена на искуства и бизнис планирање меѓу Lantmäteriet и АКН	Оле Зингмарк	МК1-5-14, април 2009

МК1-6 Советник на Директорот на АКН

Извештај – советник на Директорот	Томаж Петек	МК1-6-1, април 2007
Извештај од мисијата – советник на Директорот	Томаж Петек	МК1-6-2, мај 2007
Извештај – советник на Директорот	Томаж Петек	МК1-6-3. јули 2007
Извештај – советник на Директорот	Томаж Петек	МК1-6-4, ное 2007
Извештај – советник на Директорот	Томаж Петек	МК1-6-5, април 2008
Извештај – советник на Директорот	Томаж Петек	МК1-6-6, септ 2008

МК1-7 Local staff

Обука на приватни геодети 1	Миле Варошлиески	МК1-7-1, јан 2006
-----------------------------	------------------	-------------------

ниво		
Обука на приватни геодети I ниво	Миле Варошлиески	МК1-7-2, јан 2006
Локална програма за обуки 2006	Миле Варошлиески	МК1-7-3, јан 2006
Локална програма за обуки 2007	Миле Варошлиески	МК1-7-4, фев 2007
PR извештај – кампања	Ана Јовева	МК1-7-5, април 2007
Извештај од евалвацијата на ИТ стратегијата	Трајковски и партнер	МК1-7-6, мај 2007
Извештај – Катастарот сервис за граѓаните	Ана Јовева	МК1-7-7, јули 2007
Извештај – локални обуки за основна работа со компјутери	Влатко Илиевски	МК1-7-8, ное 2007
Дисеминација на брендирањето на подрачните одделенија	Ана Јовева	МК1-7-9, ное 2007
Семинар за легислатива	Ристеска, Китановска, Нацевска, Варошлиески	МК1-7-10, дек 2007
Преглед на локални обуки 2007	Миле Варошлиески	МК1-7-11; дек 2007
Извештај за Micro station	Билјана Петреска	МК1-7-12, фев 2008
Извештај за воспоставување на активни референтни GNSS	Сашо Димески	МК1-7-13, март, 2008
Изготвување 7 подзаконски акти, извештај 1	Лидија Лазарова, Николина Тошанова и Мишо Василевски	МК1-7-14, март 2008
Обновување на сегашниот систем за е-катастар – реконфигурирање на активниот систем за директориуми за централната зграда и подрачните катастри (Интранет)	Теди Цонески	МК1-7-15, март, 2008
Наредни ИТ проекти 2008	Глигор Ралев	МК1-7-16, март 2008
Извештај за барање за пребарување на скенираните слики од Книгата на измени	Дејан Вакански	МК1-7-17, април 2008
Обука за англиски јазик за АКН	Митко Пиштолов, Јулијана Мицевска	МК1-7-18, април 2008
Обука за Oracle 2008, 10 курса	Глигор Ралев	МК1-7-19, април 2008
Семинари Oracle Извештај	Ласко Касапинов	МК1-7-20, мај 2008
Изготвување на 7 подзаконски акти, извештај 2	Лидија Лазарова, Николина Тошанова и Мишо Василевски	МК1-7-21; мај 2008
Обука за Micro station SE	Миле Варошлиески	МК1-7-22, мај 2008
Семинар за систематско излагање	Миле Варошлиески	МК1-7-23, јули 1, 2008
Извештај – Стратегија за управување		
Извештај за MicroStation II	Билјана Петреска	МК1-7-24, јули 2008
Обуки за менаџмент ПоинтПро	ПоинтПро –Симон Аврамовски	МК1-7-25, септ 2008
Извештај за подготвување софтвер во секторот Скопје, I	Горан Велинов	МК1-7-26, окт, 2008
Извештај за подготвување на софтвер во секторот Скопје, II	Горан Велинов	МК1-7-27, ное 2008

Проектни активности

2005-2006

- Почетната фаза на Проектот започна во периодот 8 август, 2005 и 8 ноември, 2005 година.
- **Мобилизација на проектот**

Тимот за управување со проектот се мобилизираше во Македонија во втората седмица од август, 2005 година. Во првите денови на локацијата управувачкиот тим се сретна со АКН, македонскиот партнер, за да се договорат за генералниот план за имплементација на проектот и конкретно да се разработи почетниот план и да се дојде до согласност за проектните задачи кои треба да бидат завршени во текот на почетната фаза.

- **Екипирање на проектната канцеларија и Центарот за обуки**
- Членовите на персоналот беа вработени и им беа назначени должности и одговорности, со самото настанување на планираните задачи. Повеќето вработени лица (1 геодет, 4 ИТ специјалисти, 1 деловен секретар и 1 преведувач/толкувач) беа вработени и назначени на соодветни места веќе до втората седмица од ноември, 2005. Правникот на проектот не беше вработен се до 16 јануари, 2006 година. Обуката за обучувачи која беше планирана за во почетната фаза беше одложена до почетокот на фазата на имплементација
- **Подготовка на Центарот за обуки**
- **Центарот за обуки се опреми** со 10 места за работа за обучувани лица и работни станици за обучувачите, конференциска просторија во кој може да се сместат меѓу 25 до 30 лица..
- **Обука вовед во ГИС**, беше организирана на која учествуваа вработени од АКН и дел од проектниот тим.
- **Локални обуки за подзаконските акти** и Упатството за работа на одделенијата за катастар во услови на воведување на приватна геодетска пракса, како и обуки основни компјутерски вештини, обучувачи беа локалните тренери правник, геодет и ИТ тренер.
- Со воведување на приватната геодетска пракса беа организирани **обуки за започнување на приватен бизнис**, менаџмент за геодетите кои за отворија приватни компании, период јули - септември 2006 година обуки
- **Студиско патување во Шведска** за раководители беше организирано на почетокот на **септември 2005**. На учесниците на патувањето им беше презентирана институционалната поставеност, структурата на управување и оперативните приоди на катастарот и системот за регистрација во Шведска.
- Проектот спонзорираше тројца повисоки службеници од АКН да присуствуваат на **Меѓународната средба на претставници од земјишна администрација во Женева**. Работилницата за **Меѓународни претставници од земјишната администрација** и даде можност на АКН

да направи презентација на тема Националната стратегија за реформи во земјишната администрација во Македонија.

- **Студиско патување во Шкотска** организирано во ноември, 2006, со посета на катастарските институции. Учесниците беа од АКН за да ја проучат шкотската земјишна администрација.
- **Обука во Шведска**, која се состоеше од десет (10) повисоки членови на администрацијата и државни советници од АКН, беше организирана од 11 до 16 декември, 2006 година. Целта беше да се комбинира студиска посета на системот за земјишна администрација во Шведска и менаџерска средба на Комисијата за координација на Проектот.

2007:

- Sida проектот го поддржа создавањето на професионален интерактивен **Катастарски веб портал** со најмување на веб дизајнер. Веб порталот за прв пат беше официјално прикажан за јавноста на **Прес конференција на 7 февруари, 2007**, во Дебатната сала во Владата,
- Sida проектот организираше и финансираше **Интер Гео конференција во Софија од 28 февруари до 2 март, 2007** со вработени во АКН. Конференцијата беше фокусирана на нови ГИС технологии.
- Проектот поддржуваше **семинар за корисниците на услуги на катастарот, во 7 март, 2007**, во Скопје. Околу 50 (приватни геодети, банкари, службеници, итн.) учествуваа на семинарот.
- Проектот организираше **работилница за управување со проекти од 15 до 17 март, 2007** во Охрид, со учесници од АКН, ЕУП и тимот на Проектот. Работилницата беше водена од меѓународни консултанти од Шведска. Темите на работилницата беа: планирање дејствија, управување со промени, стратегиско планирање, решавање проблеми, управување со конфликти, улоги во Sida проектот и општо управување
- **Од 19 до 20 март, 2007, Скопје, Проектот организираше работилница за легислатива со шведски консултант**, правникот Ленарт Фреј, магистер по право. Околу 20 учесници од АКН, ЕУП и правни експерти во Sida проектот учествуваа. Темите на работилницата беа: обезбедување на правото на сопственост, бенефиции од катастарот, недвижности, содржина на катастарот, побарувачки од катастарскиот систем, регистрирање на титули и имотни листови, недвижности како залог и шведскиот електронски хипотекарен систем.
- **Од 2 до 5 април, 2007, беше организирано студиско патување во Литванија**, со учесници од АКН, ЕУП и од тимот на проектот. Целта на патувањето беше да се добие слика за катастарскиот систем во Литванија.. Тоа беше импресивна и корисна посета на еден од најпознатите регистри во Европа, Државниот Центар на регистри во Литванија. Ова патување беше патоказ за понатамошните промени кои настанаа во АКН во доменот

на институционалната реорганизација на АКН.

- Проектот организираше **работилница за Стратегиско планирање на 17-18 април, Скопје**. Тоа беше почеток на шестмесечна работа за создавање стратегии и визија за АКН во неколку области како човечки ресурси, ИТ, бизнис план и финансиски/пазарни прашања. Работата беше организирана од тројца меѓународни консултанти, Јан Скродер, Јорген Хартнор и Стиг Орелиус. Референтна група беше формирана, а претседавач на истата беше Директорот на АКН. За ИТ делот, работата на стратегијата започна во март, 2007.
- **На 8-9 мај, 2007 беше организиран семинар за обука на обучувачи, Скопје** изведена од шведскиот консултант Леиф Хоглунд. Таа беше со учесници од АКН и од подрачните одделенија – вкупно 16 лица. Целта на семинарот беше да се обучат вработените лица за нивната улога како обучувач во иднина.
- Проектот организираше **семинар за чинители на 10 мај, Скопје** во врска со новиот Закон за катастар на недвижности. Семинарот беше одржан во хотелот Холидеј Ин во Скопје.;
- **Проектот поддржа семинар во Србија на 10-11 мај**, на тема новиот геодетски систем. Службеници од државните геодетски управи од регионот (Србија, Словенија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Македонија) учествуваа, а беа присутни и членови на проектот. На семинарот учесниците разменија искуства преку презентации, дијалози и комуникација.
- Нова **ИТ стратегија беше одобрена од АКН во мај, 2007**. Поставена е нова ИТ стратегија за АКН за периодот 2007-2010. Целите на оваа стратегија се подобрување на ефикасноста и ефективноста на ИТ системите на АКН, проценка на сегашната ИТ инфраструктура и податоци и предлагање на идни ИТ проекти за поддршка на стратегиските цели на АКН
- Проектот во април поддржа **кампања наречена „Катастарот, сервис за граѓаните“**. Во рамки на оваа кампања имаше отворени трибини и средби со граѓаните во неколку градови низ Република Македонија. Целта на овие трибини е да се промовира АКН како транспарентна институција отворена за комуникација по сите прашања,
- **На 11 април 2007 година, во Скопје беше одржана средба на Комисијата за координација** за понатамошни чекори во проектот.
- ИТ тим од Македонија, составен од експерти од АКН заедно со ИТ специјалисти од Проектот на **4-5 јуни 2007 година го посетија Државниот Центар на регистри, Литванија** со цел да се запознае со литванскиот електронски систем за регистрација на недвижности.
- **На 8 јуни беше организиран семинар за раководителите на подрачните одделенија на АКН, Скопје** од страна на проектниот тим во Холидеј Ин во Скопје. Беа третирали прашања од областа на

легислативата, прашања поврзани со човечките ресурси, финансиски прашања, итн.

- Претставници од АКН, Sida проектот и Факултетот за Градежни Работи учествуваа во **студиското патување во Шведска помеѓу 25 и 29 јуни**. Учествуваа Сашо Димески од АКН, Стојанчо Вучков од Факултетот во Скопје, Глигор Ралев и Миле Варошлиески од Sida проектот. Целта на студиското патување беше да се запознае дизајнот и поставувањето на **GNSS мрежите** (ГПС мрежите за РМ. Студиското патување беше организирано од SWEPOS, шведска национална мрежа од постојани референтни станици за ГПС.
- **На 21-22 јуни имаше работилница во Скопје која беше посветена на– стратегија/бизнис, човечки ресурси и финансии/пазар**. Темите на работилницата беа следниве: сегашната положба на АКН во општеството и на пазарот, идентификација на крајниот корисник/клиент/потрошувач и опис на неговата/нејзината ситуација, потреби и побарувања – денес и во иднината
- **Програмата за локални обуки** беше договорена на средбата на Комисијата за координација на 27 јуни, **Скопје**. Таа започна со следниве курсеви: бизнис – второ ниво за **приватните геодети во јули, 2007 година**, со околу 10 учесници. Проф. Татјана Јовановска беше предавачот.
- Обука за, мерење како со Класични методи така и со тотални станици и мерење со ГПС (статичко и кинематичко), околу 50 учесници- геодети беа обучени.обуката ја одржуваше Миле Варошлиески, геодетски експерт на проектот.
- На **6-10 август, 2007 година** беше организиран семинар од страна на **Проектот а во функција на едукација на ново вработените членови на комисији за излагање на јавен увид на недвижностите – правници, геодети и административен персонал**. Семинарот беше во Холидеј Ин. Околу 98 членови на комисији беа обучени на тема –излагање на јавен увид на податоци и запишување на правата на сопственост во постапка на излагање.
- Sida проектот ја поддржа катастарската кампања – **отворени форуми**. **Кампањата го промовираше новиот Катастар на недвижности во РМ во текот на 2007**, со помош од специјалист за односи со јавноста најмен од Проектот..
- Проектот организираше **работилница за родови прашања на 13-14 септември, 2007**, во Скопје. Целта на мисијата беше да се изведе дводневна работилница со АКН, НВО (невладини организации) и други тековни Sida проекти во РМ со цел да се подигне свеста за последиците на традиционалните родови стереотипи во земјишната администрација и да се подигне свеста за начелата на FIG за пристап на жените до земјиште.
- **Помеѓу 16 и 20 септември, проектот организираше студиско патување во Словенија, со посета на геодетската и картографска**

управа на Република Словенија (СМА). Околу 15 службеници од АКН од централната управа, и подрачните одделенија за катастар учествуваа на ова студиско патување. Учесниците го посетија и Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП), Управата за Земјишна книга во Љубљана локалната општина Марибор и приватната компанија Геодетски завод Целје.. На о студиско патување учество земаа раководители од подрачните одделенија , центарот за КН – Скопје и менаџментот од АКН.

- **Конференцијата за корисници на ГИС податоци 2007 беше одржана во Опатија, помеѓу 17 и 21 септември, 2007.** Проектот го поддржа учеството на петмина службеници од АКН на конференцијата. Главната цел на конференцијата беше размена на искуства и да се презентираат апликации на ГИС технологија во различни области.
- **Работилница за обучувачи – реобука, Скопје беше организирана од проектот од 11 до 13 септември. Вработени од АКН и од проектниот тим земаа учество на оваа работилница .**
- **На 27-28 септември и 1-2 октомври Скопје беа организирани семинари за шалтерски работници** предводени од шведскиот консултант Леиф Хоглунд. Целта на семинарите беше да се им се даде на шалтерските службеници алатки кои ќе им помогнат да се подобрат и да влијаат врз нивните работни услови за подобрување на себеси во давањето услуги. Раководителите на подрачните одделенија како и вработени од подрачните одделенија за катастар кои работат со странки беа обучувани. Целта беше и да им се даде на службениците сигурност при контактите со клиентите. Целта беше учесниците да дознаат како да идентификуваат што можат да променат во нивната сегашна ситуација, и да станат повеќе ориентирани кон услугите. Да се научи и разбере дека услугата која е добиена зависи од сите алки во синџирот на услугата, и дека сите тие алки зависат една од друга.
- Работилница за **набавки на СБ беше одржана на 26-27 септември Скопје, 2007** од аналитичарот за набавки, Никола Керлета, Сараево и Љиљана Крејов. Учесници на овој семинар беа членови на ЕУП и претставници од АКН .
- Проектот го поддржа членството на Република Македонија во организацијата за геодезија и картографија EuroGeographics во текот на годината. РМ официјално стана член на **Генералното собрание во Дубровник, од 7 до 10 октомври, 2007.** EuroGeographics претставува 51 национална картографска и катастарска агенција од 42 земји ширум Европа.

Директорот на АКН со претставници од АКН, за време на Генералното собрание во Дубровник, 7 - 10 октомври, 2007.

- **Организирана беше и работилница за мониторинг и евалуација (МиЕ) од страна на Проектот од 8 до 10 октомври, Скопје** водена од консултантот Свен Хилдинг. Работилницата беше активност во рамки на соработката со ЕУП. ЕУП врши Мониторинг и Евалуација на реализацијата на годишните и квартални планови на АКН во процесот на воспоставување на катастар на недвижности, ефикасноста во завршувањето на тековните и заостанати предмети во катастарските одделенија.
Два семинара/*работилници беа организирани од проектот од 10 до 13 октомври Скопје во врска со лидерство и менаџмент* за раководители на подрачните одделенија. Работилниците беа водени од Г. Рикард Закрисон и Ларс Акер, кои ја претставуваат шведската компанија Консултант за ефективност. Оваа активност беше дизајнирана како комбинирана обука и работилница за организациски развој со две главни цели:
- **Студиско патување во Холандија беше организирано од Проектот од 15 до 19 октомври, 2007.** Програмата беше изготвена од Јан де Јонг, меѓународен координатор на Националниот катастар во Апелдорн во соработка со Тим Лидерот на Sida проектот. Програмата на работилницата вклучуваше неколку теми како ИТ, правни прашања, економски прашања како маркетинг и финансии и внатрешна контрола. На ова студиско патување беа поканети раководителите на подрачните одделенија од Струмица, Гостивар, Тетово, Центарот за КН-Скопје како и менаџментот од АКН:
- **Средба на Комисијата за координација на проектот беше одржана во октомври, Скопје 2007.** На неа учествуваа од АКН, ЕУП и Sida проектот. Беше дискутирано дека проектот веројатно ќе биде продолжен дополнителни четири месеци до ноември 2008, во рамки на сегашниот буџет. Причината зад предлогот беше тоа што проектот се одвиваше многу „бавно“ во текот на четирите месеца од 2006 година поради периодот на избори и замената на новиот Тим Лидер. На средбата беа

одобрени тековните активности

- Проектот организираше **работилница за размена на искуства во програмата за обуки – Србија – Хрватска - Македонија** – во АКН, на **12 ноември Скопје, 2007**. Проект Менаџерот од Србија, Анѓа Зимик исто така учествуваше со вработени од АКН и проектниот тим. Координаторот Лидија Крстевска даде презентација за тоа како обуките се организираат во македонскиот проект. Оке Утас беше модератор на семинарот
- Проектот организираше **студиско патување на 19 и 20 ноември за двајца високи претставници од Државната геодетска управа (СМА) во Љубљана, Словенија** - Божена Липеј, заменик директор, и Јуриј Режек, специјалист за GNSS, во посета на РМ. Тие држеа предавања во АКН за теми како организирањето и работата на СМА и за GNSS технологија.
- Проектот повторно организираше **семинар за Комисии за јавно излагање, на 26-27 ноември 2007 година Скопје, за правници и геодети** на Скопскиот Саем. Миле Варошлиески и Лидија Крстевска беа модератори на овој семинар. Околу 70 учесници од комисиите за јавно излагање од подрачните одделенија и Центарот за КН –Скопје присуствуваа.
- На **30 ноември, Скопје Проектот започна со организирање на курсеви по англиски јазик за учесници од АКН**. Приватен професор по англиски, Марија Авшар, држеше часови за околу 30 учесници во три групи.
- **На 10 декември, 2007, Скопје проектот организираше работилница за управување со проекти** во хотелот Континентал – проследувачка работилница на 15 март одржана во Охрид. Вработени службеници од АКН, ЕУП и Sida проектот зедаа учество, околу 28 учесници. Работилницата беше извршена од двајца меѓународни консултанти од Шведска, Консултанти за ефективност
- **На 11 и 12 декември, 2007, Скопје Проектот организираше работилница за лидерство за сите раководители**, вклучувајќи го и секторот Скопје во хотелот Континентал. Тоа беше продолжение на работилницата одржана во октомври. На оваа обука присуствуваа сите раководителите од среден ранг на локално и централно ниво.
- Средба на **Комисијата за координација на проектот беше одржана во Шведска на 18 декември, 2007, во Јевле** со делегација од АКН, Македонија. Директорот на АКН учествуваше, заедно со Ханс-Ерик Виберг, Директор на Swedesurvey АВ и Јон Олоф Винтерхав од Sida.
- **Македонска делегација ја посети канцеларијата на Sida во Стокхолм на 19 декември**. Јон Олоф Винтерхав беше домаќин на средбата. Оке Салин, мониторинг експерт, го претстави последниот извештај за мониторинг од неговата посета во Скопје во декември. Г. Салин ја нагласи важноста за имплементирање на целите на проектот и за негова институционализација.
- **На 24 декември, проектот повторно организираше семинар за членови на Комисиите за јавно излагање за правници и геодети Скопје**, со 150

учесници – од комисиите за јавно .Очигледно е дека ваквите обуки се потребни и ќе продолжат во текот на 2008. Обучувачи беа преставници од АКН , долгогодишни учесници во постапките на јавно излагање на недвижностите. Целта на обуката беше хармонизирање на работењето на Комисиите за јавно излагање.

2008:

- Во текот на јануари Проектот не организираше семинари со меѓународни консултанти. Наместо тоа, активностите во рамки на проектот беа фокусирани на **подготвување на Годишен Работен План за 2008 година** вклучувајќи и детален план на активности како и детален распоред за локалните обуки. Подготвителната работа беше извршена во блиска соработка со Проектниот координатор. Организирани беа средби со ЕУП за дискутирање на соодветни обуки во втората компонента. Спроведувањето на нова стратегија беше дискутирана во голема мера помеѓу страните.
- Крајот на 2007 година и почетокот на 2008 година го одбележаа **промовирањето на новите веб услуги** на катастарот што значеше и воведување на транспарентност во работењето и поголема ориентација кон јавноста.
- Во текот на февруари - април, 2008, следниве **ИТ активности беа извршени:**

Поддршка на создавањето на интранет во АКН

- Постапување на комуникациски врски помеѓу сите подрачни одделенија и централната зграда во Скопје.
- Набавка на 24 ADSL линии
- Набавка на VPN уреди
- Набавка на изнајмена фибер-оптичка врска од Секторот за недвижности Скопје и управната зграда

Проширување, функционалност на веб услугите (за граѓани и професионални корисници)

- Мигрирање на старата VAX, SCO UNIX апликација – хардвер платформа на поранешните МАНОР опслужувачи во сите подрачни катастарски одделенија
- Создавање на процедура за пренос на ажурирања од секоја подрачна катастарска канцеларија до управната зграда со одложување од 24 часа
- Реконфигурирање на информациите (дистрибуција) Базите на податоци треба да ги исполнат барањата за зачувување на податоци од сите подрачни катастарски одделенија
- Надградба на ВЕБ апликација и XML услуга

Поддршка на проектот Е-Катастар

- Поддршка на миграцијата на податоци
- Идентификување на можни проблеми при мигрирање на податоците од стариот систем во RDBMS
- Подготовка на скрипти за автоматска поправка на податоци

- Класификација на ниво на грешки (сложеност на грешките: помалку критично, критично, многу критично)
- Поддршка на усогласување со податоците
- Приод кон процесот на усогласување
- Анализа на интеграцијата на други податоци
- Поддршка на процесот за скенирање на книгата на измени
- Придонес за развивање на систем за скенирање на старата книга на промени (индексирање)
- Придонесување кон организирање на податоците во ORACLE база на податоци
- Придонес кон развивање на сложен интерфејс на пребарување
- Работни процедури наспроти КИС
- Дата модел
- Земјишен катастар наспроти катастарот на недвижности
- Идентификувачи на имот – уникатни броеви за идентификација
- Врска помеѓу административните и катастарските граници
- Историски информации
- Одложување поради недостиг на хардвер за производство
- Нотари – не е потребна дополнителна апликација
- Приватни геодети – се уште треба да се дискутира
- Модул за скенирање документи
- CRP (физички и правни лица)
- Миграција на податоци / интегритет на податоци
- Предлог за графички потсистем

ГИС/Веб услуги

- Продажба преку веб на топографски планови (1:25K, 1:100k, 1:150k).
- Почнување на проектот за организирање на гео-просторните податоци на АКН, базата на гео-податоци и развивање на гео-маркетинг веб услуги

Дизајнирање на интранет систем

- Реконфигурација на активниот систем на директориуми за централната катастарска зграда и подрачните катастри (Интранет)
- Поддршка за проектот е-Катастар (поврзано со проектот на е-катастар):
  - Усогласување на податоци
  - Процес на скенирање на книгата на измени
- **Локалните обуки** беа фокусирани на обучување за работа со Microstation SE, основна работа со компјутери и приватен геодетски бизнис. Обуки за Microstation пред се беа наменети за геодетите ангажирано во комисиите за јавно излагање. Процената на потреби за обука беше претходно изготвена од АКН преку координаторот на проектот во АКН и раководителите на секторите.
- Проектот поддржа учество на **“ГЕОС 2008” во Прага, од 28 февруари до 1 март**, 3тиот меѓународен семинар за геодезија, картографија,

навигација и гео-информации во Република Чешка, организиран од Институтот за Геодезија, Топографија и Картографија. Раководителот на секторот за геодетски работи, проектниот геодет и двајца геодети од централата во Скопје земаа учество на овој семинар.

Обука на професорот Вучков од градежниот факултет – отсек геодезија за

- Проектот поддржа **обука по англиски јазик** за вработени во АКН.
- Проектот продолжи со организирање на **работилници за набавки** (општо управување како и финансиски менаџмент и управување со договори), на 18-19 февруари и 14-15 март **Скопје** Проектот најми меѓународни експерти со искуство од Светската Банка за одржување на овие работилници, Никола Керлета од Босна и Далиборка Грубиќ од Србија. На овој семинар присуствуваа членови од ЕУП и АКН.

- На 18-19 април, проектот организираше **семинар за човечки ресурси** во АКН. Шведскиот консултант Стиг Орелиус беше фасцилитатор на семинарот. Некои од темите беа:
  - Управување со промени и практични алатки за управување со промени
  - Што е ново и различно во новата стратегија на АКН за бизнис и ЧР
  - Политики за ЧР

- Организациска и менаџерска ефективност на АКН
  - Поставување на цели и оценување на работата; Клучни показатели за успех
  - Мотивација
- Проектот го поддржа ***Јавниот веб сервис на катастарот*** .На 23 април 2008 година , АКН организираше прес конференција во Дебатната Сала во Владата. Новиот веб сервис беше промовиран со нов графички приод, развиен од страна на лица вработени на проектот. Заменик Претседателот на Влада, Зоран Ставрески имаше говор за прес конференцијата како и Директорот и претставник од Шведската Амбасада, Г. Даниел Асплунд. Директорот ја изрази неговата благодарност за шведскиот катастарски проект кој го овозможи развивањето на веб сервисот.
  - ***29 април, 2008, средба на Комисијата за координација на АКН*** беше одржана во АКН.
  - Проектот и натаму го поддржува е-Катастарот и веб-сервисот за граѓаните. Проектот на пр. го продолжи ***развојот на графичкиот дел од Е-Катастарот***.
  - Проектот го најми Рик Вутерс од Холандскиот катастар како ИТ консултант од 7 до 10 мај, 2008 година Тој даде ***препораки како да се развива стратегијата , имплементација, конверзија, и производство на дигитални планови во АКН***. Со надлежните раководни лица во АКН беа дискутирани идните можни области за поддршка на Холандскиот катастар во сферата на дигитализацијата , ИТ стратегијата итн. како резултат од оваа средба произлезе и проектниот документ Техничка помош на Холандскиот катастар во процесот на производството на дигиталните карти, ИТ стратегијата и бизнис развојот на АКН, твининг програма помеѓу Катастар Интернационал и АКН. Овој проект стана оперативен во септември, 2008 година.
  - ***Проект финансиран од Холандија*** започна со развојот на дигитален картографски систем во Македонија како генерална цел. Прв преглед на активностите им беше презентираан на претставници од Холандската амбасада на 8 мај. Проектот е дизајниран да трае околу 6 месеци со буџет од околу 130.000 евра, засновано на можноста за продолжување на проектот со нов дизајн и средства.
  - Проектот ја поддржа првата меѓународна конференција за ***„Реформите во Катастарот“ – Конференцијата беше одржана во Холидеј Ин на 16 мај***. Делегати од Албанија, Црна Гора, Хрватска, Словенија и Македонија беа присутни. Вкупно 55 учесници учествуваа на конференцијата, а меѓу нив беше и Министерот за транспорт и врски, Миле Јанакиески ја отвори конференцијата. Директорот Љупчо Георгиевски имаше презентација за реформите во Македонскиот катастар. Делегатите од различни земји имаа презентации за напредокот на реформите во нивните земји. Имплементацијата и напредокот меѓу соседните земји и Македонија во

голема мера се разликува, зависно од спецификите на секоја држава. Оваа конференција во голема мера помогна кон промоција на започнување на Регионална соработка меѓу институциите надлежни за катастар и картографија во Регионот. Целта на соработката беше да се прикаже напредокот и следењето на современите трендови во областа на земјишната администрација.

- **Од 19-22 мај, 2008**, Јорген Хартнор, шведски консултант, експерт во **прашања за бизнис и маркетинг**, ја посети АКН и се сретна со вработените кои работат со бизнис и стратегиски прашања за идните подобрувања на стратешкиот план на АКН.
- Проектот го поддржи и **изготвувањето на дел од подзаконските акти** со најмување на консултанти- кои ги изготвија новите подзаконски акти на Агенцијата, и тоа актите за систематизацијата за работните места на Агенцијата, Актот за системот на плати, придонеси од плати и други трошоци за вработените лица на Агенцијата, Актот за оценување и Колективниот Договор.
- **Обуките за софтвер за Micro Station SE** се одвиваа според договорениот распоред – на секои три седмици, **10 учесници на секој курс** со учесници од подрачните одделенија на АКН. Обучувачите на овие курсеви се стручен кадар од АКН. Целта е да се обучат вработените лица - геодети за работа со дигитални планови, одржување на плановите и имплементација на промените по процедурата на излагање на дигиталните планови.
- **Локални обуки за Oracle** – Програмата за обуки опфати теми како Oracle база на податоци, вовед во SQL, програма со PL/SQL, напредни PL/SQL, Oracle формулари и градење интернет апликации.
- Проектот поддржа **студиско патување во Естонија на крајот на мај, 2008**. Студиската посета беше организирана од Г. Иво Ивановски – Министер за информатичко општество, на основа на соработката меѓу Владата на Македонија и Владата на Естонија. Академијата за Е-Влада организираше и одржа обука заедно со естонската влада, претставник на Нотарската Комора, Естонскиот Земјишен Одбор, Земјишниот Регистар, Управата на градот Талин, претставници од локалните општини и Естонските земјоделски регистри и Информатички одбор.
- Проектот организираше две работилници за **шалтерски персонал** во Скопје Секторот на 20-21 јуни и 27-28 јуни, 2008 во хотелот Континентал. Семинарите беа извршени од страна на локалната консултантска компанија ПоинтПро, привремено најмени од проектот. Првичната цел на програмата за обуки за шалтерски персонал беше да се подобрат комуникациските и менаџерските вештини и ставови поврзани со шалтерскиот персонал на АКН. Како предавачи-обучувачи во стручниот дел од обуката на овој семинар беа раководителите од среден ранг во центарот за КН - Скопје.

- Локалната консултантска фирма Поинт Про, покрај гореопишаните семинари, **подучуваше вработени во АКН** за прашања од општ менаџмент. Фазата на подучување беше паралелна со фазата на собирање податоци и информации и за активностите за подготовка на Стратегискиот план. Подучувањето на консултантскиот тим го опфати и периодот кој се известува: Упатствата и средбите за форматот и опфатот на потребните податоци, информации и нивните аналитички формати, набавка на аналитички алатки и ревизија на материјали.
- **ЛФА семинар во Штип во јуни**, одржан од Томи Остерберг. 14 учесници од АКН. Нова фаза на катастарскиот проект беше дискутирана за време на двата дена. Нацрт предлог за нов проект беше подготвен, со помош од Остерберг.
- **Работилница за стратемиско планирање**, 11 јули, хотел Континентал – 30 учесници, повисок менаџмент, раководители на сектори, раководители на одделенија, советници во АКН, Поинт Про. Работилницата за стратемиско планирање вклучуваше комуникација и елаборација на постојната стратемиска документација, презентирање на наодите во фазата на подготовка, која се користи како основа за формулација на основните организациски цели и таргети и тактики за имплементација.
- Проектот организираше работилница наречена „**Систематско Излагање**“, на 1 јули, 2008. Раководители од Центарот за КН-Скопје, го држеа овој семинар, а целта на работилницата беше да се обучат членови на комисиите за јавно излагање (правници и геодети). На работилницата имаше и новопримени членови на комисиите нив им беа претставени процедурите за јавно излагање на податоци, Упатства за систематско излагање, Законот за катастар на недвижности, Правилникот за начинот на запишување на права на недвижности и процедурата на излагање..
- Проектот го најми словенечкиот консултант Здравко Орехек оваа година за работа со **ИТ/ГИС апликации**. Станува збор за постојните работни процеси и достапни Гео податоци и имплементација на ВЕБ ГИС катастарски сервис.
- Проектот организираше **GNSS ден – 25 септември, 2008, во хотелот Континентал**. Околу 100 приватни геодети присуствува на информатичкиот ден, многу позитивна иницијатива од Институцијата и Катастарскиот проект на Sida. Директорот Љупчо Георгиевски ја отвори средбата и го спомена придонесот од Sida проектот за развојот и дизајнот на GNSS мрежата во Република Македонија. Семинарот беше проследен од националната ТВ мрежа.
- Проектот го најми проф. Горан Велинов за анализа на процесот за генерирање на историјати за трансакциите на недвижности. Тој работеше и на **развивање на модел на база на податоци и на клиентска апликација** за внесување податоци. Г. Велинов направи и анализа на системот за електронска архива развиена преку МАНОР. Работата ќе се одвива во Секторот Скопје.

- Проектот организираше **два семинара** на крајот на септември во хотелот Континентал со цел да се запознаат вработените со новиот закон за КН и **подзаконските акти**. Државните советници од Институцијата беа предавачи-презентери на семинарот. Околу 100 правници присуствуваа на семинарите во хотелот Континентал. Проектот поддржа уште 6 семинари-работилници на кои се презентираа новините од закон и подзаконските акти, но сега за вработените од подрачните одделенија, презентери беа непосредните раководни лица од АКН и вработените од секторот за внатрешна контрола при АКН.
- Словенечки консултант го презентираа прототипот на **графички модул** на нов е-Катастар на почетокот на ноември..
- Проектот вработи **петмина млади ИТ експерти да работат во Секторот Скопје** на следниве работи: имплементација на софтверски решенија, поддршка за корисници, дизајн и имплементација на кориснички интерфејс за веб и десктоп апликации, имплементација на физички модел на релациони бази на податоци, дизајн и имплементација на програмски шифрарник со релациони бази на податоци (Oracle) и одржување на постојните апликации.
- Проектот поддржа **WPLA (Работна странка за земјишна администрација) средба во Хрватска, Цавтат, 2-3 октомври, 2008**, на која присуствуваа 9 учесници од АКН. Темата на конференцијата беше: - **Влијанието на земјишната администрација врз луѓето и бизнисот** – организирана од Државната геодетска управа на Република Хрватска. Работилницата ја нагласи важноста на добрата земјишна администрација и како таа влијае врз бизнисот и општеството општо.
- Проектот ја поддржа посетата на тројца учесници од АКН на **Генералното Собрание на Eurogeographics 2008 во Сибуу, Романија од 5 до 9 октомври, 2008**. Темата ж беше „Општества со регулиран просторен аспект – улогата на државното картирање, земјишниот регистар и катастарските агенции“.
- Проектот поддржа и делегација на Агенцијата за катастар на недвижности на Република Македонија да присуствува на меѓународната работилница на Eurogeographics наречена „**Влијание од легислативата на ЕУ врз катастарските активности**“ која беше одржана од **20 до 22 октомври, 2008, во Бечичи, Република Црна Гора**. Работилницата беше организирана од Управата за недвижности на Црна Гора, Светската Банка и ГТЗ, а учествуваа делегации од 25 земји.
- Проектот поддржа учество од АКН на меѓународен **симпозиум за ГНСС и ДГНСС во Берлин, 10-14 ноември, 2008**. Тријца претставници од АКН земаа учество на овој настан
- **Средба на Комисијата за координација беше одржана на 25 ноември, Скопје 2008**.

2009 година

- Во овој период активностите беа пренасочени кон поддршка за воведувањето на системот во организацијата на **советување и техничка поддршка за ревизија, евалвација и тестирање на системот за е-катастар и сигурна и точна документација во секторот Скопје**. Беа поддржани и активности поврзани со развивање на софтвер за надополнување на системот и работилници во Словенија во врска со развивање на е-катастарот. ИТ обуките за Oracle продолжија.
- Локални консултанти беа најмени за **верификување на документацијата на изворниот код** на новиот катастарски систем.
- Проектот организираше четири обуки за подобрување на **комуникациските вештини и услужувањето на клиентите** за шалтерскиот персонал во Секторот Скопје и во подрачните одделенија. Концептот на обуката беше дизајниран врз основа на наодите и препораките кои беа дадени и предложени при доставување на резултатите од спроведената анкета на од Таен Клиент. Низ оваа обука поминаа вкупно 150 вработени шалтерски лица.
- Беа најмени **31 промотер** со цел да ги посетуваат граѓаните во нивните домови во урбаните и во руралните подрачја и да објаснат за реформата за земјишната регистрација.
- Во текот на мај - јуни 2009 година беше спроведена уште една **анкета на Таен клиент**, која имаше за цел да се видат и споредат резултатите од претходните анкети, и моменталната состојба како и влијанието на одржаните обуки врз квалитетот на услугите кои се испорачуваат до граѓаните. Првата анкета беше спроведена по барање на Генералниот секретаријат на Владата на РМ, а се однесуваше на десетина министерства и институции .
- Подолу се резултати од извршената анкета , поединечно и споредбено

Преглед на вкупни резултати од посетите во Катастар

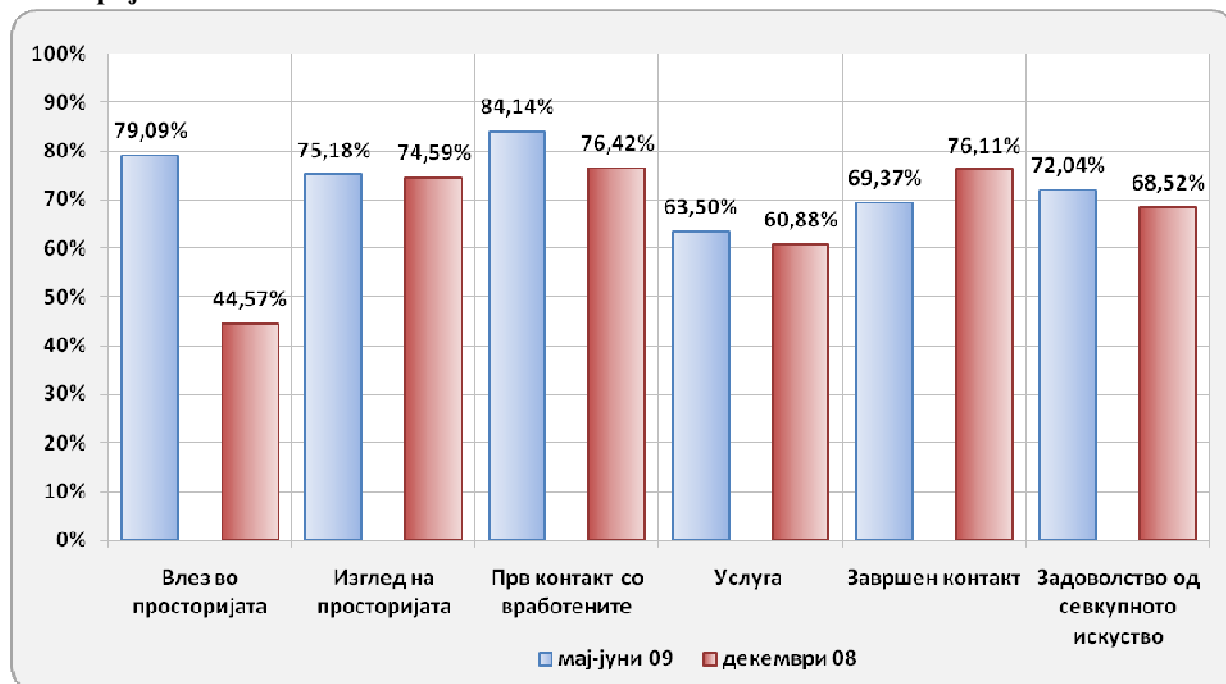
Табеларен приказ на вкупните резултати од посетите во Катастар по категорија

Категорија	Остварени поени	Можни поени	Резултат Мај-јуни `09	Резултат Декември `08	% Промена*
1 Влез во просторијата	435	550	↑79,09%	44,57%	77,45%
2 Изглед на просторијата	3.560	4.735	↑75,18%	74,59%	0,79%
3 Прв контакт со вработените	3.050	3.625	↑84,14%	76,42%	10,10%
4 Услуга	3.305	5.205	↑63,50%	60,88%	4,30%
5 Завршен контакт	385	555	↓69,37%	76,11%	-8,86%

.					
6	Задоволство од севкупното искуство	335	465	↑72,04%	68,52%
	ВКУПНО	11.070	15.135	↑73,14%	69,64%

*% промена се однесува на процентуалното зголемување или намалување на резултатот од истражувањето во мај - јуни 2009, во однос на истражувањето во декември 2008.

Графички приказ на вкупните резултати од посетите во Катастар по категорија

Задоволство од севкупното искуство 72,04% изнесува резултатот од последниот бран на истражување, додека во минатиот бран беше 68,52%, порастот кај последниот бран за ова категорија е 5,14%.

Како резултат од спроведените анкети и наоди, АКН подготви кодекс за професионално однесување на вработените при остварување и водење на комуникација со клиентите и врши континуирана обука на вработените со цел постигнување на посакуваното ниво на услуга.

- Развојот на **МАКПОС** системот продолжи и истиот беше поддржан, меѓу другото со консултантски услуги. Беа организирани обуки и работилници за подрачните одделенија и за приватните геодети, поддржани од проектот со цел да се промовира употребата на овој систем за да се подобри капацитетот и квалитетот на катастарскиот премер. Обуките за локалниот персонал за користење на Microstation, исто така продолжија. Почна процесот на планирање за гравиметрички премер со цел да може да се дефинира геоидот за Македонија, што е потребно за континуиран развој на МАКПОС.
- Развојот на поефикасен **финансиски менаџмент** беше поддржан, меѓу другото со консултантски услуги во врска со воведувањето на современ софтвер за финансиски менаџмент.

- Регионалната соработка беше унапредена преку **Втората Балканска регионална конференција за реформите на земјишната администрација** во мај во Охрид. На средбата имаше голем број учесници, од управите за земјишна администрација во регионот и од донаторски организации. Sida беше претставена од консултант. Како резултат на оваа Конференција произлезе Втората регионална студија за земјишна администрација и катастар.
- Поддршка на АКН во најмување на консултанти за нови функционалности (**ЕРП систем**), второ мислење од независни консултанти за процеси во АКН и најмување на независна ревизорска куќа
- АКН исто учествуваше на средбите, со присуство на менаџментот на АКН на средбите организирани од WPLA – Софија, Бугарија
- Земјишната консолидација беше тема на семинарот одржан во Литванија на кој настан присуствуваа претставници од АКН.
- Подготовката на **нова веб страна** за АКН беше поддржана од проектот, како и изработката на новиот сервис на АКН, пребарување по адреса. Новиот лик на веб страната на катастарот треба да обезбеди нов пристап во промовирање на институцијата пред граѓаните и професионалната заедница, лесен и ефикасен пристап до податоците и информациите.
- Претставници од АКН учествуваа на геодетската конференција во Неум, во Босна и Херцеговина во септември, 2009. На оваа конференција беа презентирани достигнувањата на АКН во реформите.